

Programmatische aanpak voor onderzoekstrajecten op het gebied van plantgezondheid - Actie 100.

Aanleiding:

Om te waarborgen dat lopende onderzoekstrajecten sterker bijdragen aan de realisatie van de strategische doelen van de Toekomstvisie gewasbescherming 2030, staat in het Uitvoeringsprogramma Toekomstvisie gewasbescherming 2030 de volgende actie:

Er wordt een inventarisatie uitgevoerd van lopende onderzoekstrajecten op het gebied van plantgezondheid (o.a. topsectoren, NWO, POP, H2020). Op basis van deze inventarisatie wordt een programmatische aanpak ontworpen en geïmplementeerd, die integraliteit en richting geeft. De reeds bestaande Kennis en Innovatieagenda voor Landbouw, Water en Voedsel aangevuld met de glastuinbouw dient hiervoor als basis. Het ministerie van LNV neemt hiervoor het initiatief.

Aanpak:

De trajecten zijn inmiddels geïnventariseerd (kolom 1) met de bijbehorende doelen (kolom 2). De inventarisatie bakent zich af tot onderzoekstrajecten op het gebied van plantgezondheid. Het betreft alle onderzoeksinspanningen die bijdragen aan de doelen van het Uitvoeringsprogramma.

De programmatische aanpak betreft een set acties (kolom 4) van de partijen van het UP GB om vanaf 2024 jaarlijks voor de verschillende onderzoeksprogramma's uit te voeren om te kijken wat de behoefte is ten aanzien van kennisontwikkeling en kennisimplementatie om de doelen van het UP te realiseren. Op deze manier wordt gewaarborgd dat lopende en nieuwe programma's toegespitst zijn op het realiseren van de doelen van UP. Ook maakt de aanpak de afweging mogelijk om te bepalen of er nog aanvullende programma's nodig zijn. Doen we de juiste dingen en doen we de juiste dingen goed?

Doel:

Het document geeft aan hoe binnen het UP GB periodiek gekeken wordt naar lopende kennistrajecten en wat de behoefte is ten aanzien van kennisontwikkeling en kennisimplementatie om de doelen van het UP te realiseren.

Traject	Doel	Ideale situatie voor de doelen uit het uitvoeringsprogramma Toekomstvisie 2030	Acties (inclusief trekker):
Beleidsondersteunend onderzoek weerbare teelten. Bron: subsidie LNV, topsectorenonderzoek Voorbeelden: Kennisimpuls Groene Gewasbescherming en Bestuivers, diverse PPS	Ontwikkelen van nieuwe teeltsystemen die minder afhankelijk zijn van chemische gewasbescherming, met een integrale aanpak. Combinaties van nieuwe technieken, teeltmaatregelen, weerbaar gewas en laag risico middelen en maatregelen. Het gaat in dit onderzoek om teeltconcepten die in Nederland nog niet worden toegepast maar veel potentie in de toekomst hebben.	Voor de belangrijkste teelten zijn concepten ontwikkeld en als productiesysteem in de praktijk getoetst. Daarmee komt de kennis beschikbaar om weerbare teeltsystemen voor de belangrijkste sectoren te implementeren en de afhankelijkheid van chemische gewasbescherming te verminderen. (hierbij voldoende aandacht voor verschillende soorten teelten)	1. <u>Vaststellen:</u> welke teeltconcepten voor 2030 voldoende doorontwikkeld zijn en klaar voor uitrol in de praktijk zijn. Daarbij per teeltsysteem vaststellen welke aspecten of onderdelen gereed zijn voor praktijktoepassing door kwekers en telers, al dan niet door innovatie of kennisverspreiding. (LNV) 2. <u>Verkennen:</u> of er opkomende teelten zijn waar behoefte is aan onderzoek. Te denken valt aan geheel nieuwe teeltsystemen (met nieuwe gewassen) waarin nieuwe ziekten, plagen en onkruiden kunnen voortkomen (partijen UP / Programmabureau);
Beleidsondersteunend onderzoek en topsectoren: veredeling, sleuteltechnologieën Bron: topsectoronderzoek Voorbeeld: Duiding kansen van nieuwe veredelings technieken voor verduurzaming landbouw; PPS Durable resistance to early blight disease in potato; PPS Integrated research program towards sustainable resistance against the Tospovirus-thrips pathosystem in crops	Het ontwikkelen van nieuwe weerbare plantenrassen en de kennis daarover, zonder verlies van productkwaliteit, al dan niet met nieuwe moleculaire technieken.	Voor de belangrijkste teelten en gewassen zijn nieuwe weerbare rassen ontwikkeld en beschikbaar gemaakt voor de praktijk.	3. <u>Verkennen:</u> Of de potentie van nieuwe weerbare gewassen voldoende in alle veredelingsprogramma's wordt benut om richting 2030 voldoende weerbare gewassen beschikbaar te maken, bijvoorbeeld met nieuwe technieken. Op basis van deze verkenning wordt bezien welk aanvullend onderzoek noodzakelijk is. (LNV en PLantum/veredelingsbedrijven) 4. <u>Verkennen:</u> of er teelten zijn waar behoefte is aan onderzoek naar nieuwe weerbare rassen of praktijktoepassing. (Plantum / Programmabureau);
Beleidsondersteunend onderzoek: beoordelingsmethodiek Toelating	Het ontwikkelen en wetenschappelijk onderbouwen van methodieken waarmee de	<ul style="list-style-type: none"> Wetenschappelijke inzichten en methoden voor de risicobeoordeling van het milieu schrijven voort. De beschikbare 	5. <u>Verkennen:</u> Welke nieuwe risicobeoordelingsmethodieken er beschikbaar moeten komen

<p>gewasbeschermingsmiddelen (WUR)</p> <p>Bron: subsidie LNV</p> <p>Voorbeelden: Modellen voor risicobeoordeling van laag-risico middelen, uitspoeling naar water en verwaaiing van gewasbeschermingsmiddelen (drift).</p>	<p>milieurisico's van gewasbeschermingsmiddelen voor de toelating naar de laatste stand van de wetenschap beoordeeld kunnen worden.</p>	<p>methodieken voor de beoordeling van risico's van gewasbeschermingsmiddelen voor het milieu sluiten hierbij aan;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er zijn geschikte methodieken opgeleverd voor de beoordeling van innovatieve spuittechnieken in nieuwe teeltsystemen (incl. precisielandbouw) en zuiverings- of emissie reducerende technieken (o.a. open teelten); • Er zijn voldoende bruikbare beoordelingsmethodieken voor de beschikbaarheid van laag risico gewasbeschermingsmiddelen. O.a. op basis van micro-organismen, feromonen en genetisch materiaal; • Er worden geen hogere trappen (tiers) doorontwikkeld voor de beoordeling van gewasbeschermingsmiddelen (trap 3 en 4); 	<p>om de transitie richting 2030 te realiseren (milieuaspecten, beschikbaarheid laag risico middelen en innovatieve technieken) (LNV)</p> <p>6. <u>Vaststellen:</u> welke van de huidige risicobeoordelingsmethodieken voldoende ontwikkeld zijn en waarvoor gezien de transitie richting 2030 geen hogere trap (tier) nodig is. (LNV)</p>
<p>Beleidsondersteunend onderzoek: beoordeling humane risico's gewasbeschermingsmiddelen (RIVM)</p> <p>Bron: LNV</p>	<p>Het vergaren van kennis voor de risicobeoordeling van gewasbeschermingsmiddelen voor de mens, bijvoorbeeld door residuen in voedsel en blootstelling aan stoffen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wetenschappelijke inzichten en methoden voor de risicobeoordeling voor de mens schrijden voort. De beschikbare methodieken voor de beoordeling van risico's van gewasbeschermingsmiddelen voor de mens sluiten hierbij aan; 	<p>7. <u>Overwegen:</u> op basis van de op te stellen kalender vaststellen of (humaan) gezondheidsonderzoek (VWS) doorontwikkeling van beoordelingsmethodieken nodig is; (LNV)</p>
<p>Missiegedreven topsectoren en innovatiebeleid Publiek-private programma's (via MMIP A2 ontwikkeling van kennis en innovatie)</p> <p>Bron: LNV , Kennisinstellingen en Bedrijfsleven;</p>	<p>Onderzoekstrajecten die integraal door overheid, kennisinstellingen, bedrijven en burgers worden gestart om d.m.v. innovaties problemen op het gebied van landbouw en voedsel op te lossen;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gehonoreerde projecten dragen bij aan de drie doelstellingen uit het Uitvoeringsprogramma of lossen gewasbeschermingsknelpunten op; • De gehonoreerde projecten op het gebied van biotechnologie dragen bij aan weerbaardere gewassen; 	<p>8. <u>Bespreken:</u> Bij mogelijke opvolging inbrengen bij topsectoren; (LNV)</p>
<p>Horizon Europe calls</p> <p>Bron: EU subsidies en co-financiering lidstaten (deels financiering LNV)</p>	<p>Horizon Europe: EU sleutelprogramma voor onderzoek en innovatie, incl. landbouw en voedsel.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Er zijn Europese projecten gestart die bijdragen aan alle drie de doelstellingen uit het Uitvoeringsprogramma; 	<p>9. <u>Verkennen:</u> De mogelijkheid om bij de oproep van de onderzoekstrajecten rekening te houden met de doelstellingen uit het uitvoeringsprogramma Toekomstvisie gewasbescherming. Indien mogelijk, verzoeken om de oproep aan te passen; (LNV)</p>
<p>Wettelijke Onderzoekstaken (WOT)</p> <p>Bron: LNV</p>	<p>Onderzoek om aan de wettelijke verplichtingen op het gebied van de toelating van gewasbeschermingsmiddelen te voldoen;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Er zijn actuele modellen beschikbaar voor de risicobeoordeling van gewasbeschermingsmiddelen; 	<p>10. <u>Vaststellen:</u> of er nog aanvullend acties nodig zijn om de modellen te actualiseren; (WUR)</p>
<p>Helpdesk LNV (WUR)</p> <p>Bron: LNV</p>	<p>Onderzoek om op zeer korte termijn relevante kennisvragen van het beleid te beantwoorden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Via de helpdesk kunnen relevante kennisvragen <u>van beleid</u> over gewasbescherming worden beantwoord voor zo ver het onvoorziene, korte vragen zijn; 	<p>11. <u>Verkennen:</u> of er kleinschalig en kortlopend kennisvragen zijn. Op basis van de verkenning kan LNV een verzoek doen om een onderzoeksvraag te beantwoorden (LNV); (partijen UP / Programmabureau);</p>
<p>Overige onderzoekstrajecten - inkoopplein (anders dan WUR)</p> <p>Bron: LNV</p>	<p>Onderzoek om relevante kennisvragen te beantwoorden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Er zijn onderzoeksprojecten bij verschillende onderzoeksinstellingen gestart die bijdragen aan de drie doelstellingen uit het uitvoeringsprogramma; 	<p>12. <u>Verkennen:</u> of er behoefte bestaat om kleinschalig en kortlopend onderzoek bij een andere partij dan WUR uit te zetten. Op basis hiervan worden onderzoeksvragen uitgezet; (partijen UP / Programmabureau);</p>
<p>Proeftuinen (zoals NPPL Randwijk) en Boerderij van de Toekomst</p>	<p>Onderzoeksprojecten die boeren en tuinders ondersteunen bij het</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Er zijn nieuwe gewasbeschermingstechnieken ontwikkeld en in de praktijk 	<p>13. <u>Verkennen:</u> of alle nieuwe en opkomende typen</p>

Bron: LNV	toepassen van nieuwe precisietechnieken.	getoetst. Voor de belangrijkste sectoren (bollen, boomkwekerij, fruitteelt, sierteelt onder glas, vruchtgroenten onder glas, vollegrondsgroenten en akkerbouwgewassen) en kritieke ziekten, plagen en onkruiden;	gewasbeschermingstechnieken (zoals precisietechnieken) voldoende worden onderzocht. Op basis hiervan worden de behoeften als wens in het programma gebracht; (LNV)
Deltaplan Biodiversiteit Bron: LNV (DGN), bedrijven, natuurorganisaties;	Onderzoeksprojecten die boeren, natuurorganisaties en wetenschappers stimuleren om de biodiversiteit te beschermen;	<ul style="list-style-type: none"> Er zijn projecten gestart bijdragen aan de drie doelstellingen uit het Uitvoeringsprogramma; 	14. <u>Verkennen</u> : of projecten uit het Deltaplan Biodiversiteit bij kunnen dragen aan de doelstelling uit het uitvoeringsprogramma: verbinden landbouw en natuur Op basis hiervan besluiten om projecten te starten; (LTO)
Bedrijfsleven Voorbeelden: BO Akkerbouw, plantum, BO Glastuinbouw, NFO	Onderzoek voor de verduurzaming van de akkerbouw;	<ul style="list-style-type: none"> Er zijn projecten gestart die bijdragen aan de drie doelstellingen uit het Uitvoeringsprogramma; 	15. <u>Signaleren</u> : deze behoefte vanuit het Uitvoeringsprogramma bespreken met BO akkerbouw. (LTO)